

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre — — 150 Lei.
Fél évre — — 75 Lei.
Egy negyed évre 87-50 Lei.
Egy órára — — 12-50 Lei.

Nyilttéri költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG

Aradi és csanádi egyesül-
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 57.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

Bulevardul Regele Ferdi-
nand L. (József tőh.-ut 22-
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, december 31.

A jövedelmi vagyon-
és hadinyereségadó.

Már két hete, hogy befejezték működésüket azok a bizottságok, amelyek kiszabták azokat a súlyos terheket, amelyek jövedelmi-, vagyon- és hadinyereségadó címén ugyancsak igénybe vették polgárságot. Sokan érdeklődnek nálunk, hogy most már mi lesz, mikor és hol kell fizetni? Munkatársunk ma beszélgetett dr. Barabás Bélával, a kiváló adószakértővel, aki teljesen járatos az adótörvények és rendeletek utvesztőjében. Dr. Barabás Béla a következőket jelentette ki:

— A pénzügyigazgatásnál most folynak lázasan a munkálatok a tárgyalási jegyzőkönyvek felvételében és a határozatok kidolgozásában. Ez utóbbiakat még a napokban postán és kézbesítési iv mellett közlik azokkal, akikre ezeket az adókat kiírták. Az illetőknek a kézbesítéstől számítva 15 napjuk van, hogy a kivetés ellen panaszt adjanak be, vagy azt legalább is bejelentsek. Persze ezt meg is kell indokolni. A panaszra ívenként 25 lej-értékű bélyeg jár. Ha a felelősségi határidő valamennyi adózóra nézve lejárt, akkor a panaszokat csatolják az előiratokhoz és a kivetési adatokhoz s ezeket gyűjtésen ládázámra fogják expedálni elintézés végett Bucarestbe a legközelebbi bírósághoz, amelynek címe: Inalta Curte de cassatii si iustitii, amelynek elnöke egy régi barátom és iskolatársam, dr. Popu György volt kúriai bíró, a budapesti Curia első tanácsának volt legkiválóbb bírója. A felelősségek anyanyelven adhatók be, a pénzügyigazgatóság iktatójába. A bucurestii legközelebbi bíróság majd csak márciusban veszi sorra a panaszokat és tanácsülésben dönt azokról felett. Akik megnyugosznak a határozatban, azok terhére a kivetett adókat előírja és mert azonnal esedékesek, be is hajtják azokat. A beadott panasz a végrehajtásra felfüggesztő hatállyal bír.

Repatriált hadkötelesek.

A repatriáló hivatal felszólítja azokat a hadköteleseket, akik már megkapták hadmentességüket, hogy utleveleik kiállítására és átvételére végett legkésőbb január 15-ig jelentkezzenek a hivatalban, mert ezeknek a legközelebbi repatriálónál el kell hagyniuk az ország területét. Ezek a hadkötelesek természetesen a naponta induló személyvonattal is elutazhatnak. Jelentkezni tartoznak a következők: Péterfi Andor, Péczely László, Oneczky János, Brenner István, Jellasics István, Schneider Márton, Gusztig József, Vig Sándor, Barát György, Brandtner József, Ilocz György.

Együtt a vörös rém ellen.

(Trifu főkonzul a vasúti forgalom helyreállításáról.)

Az Aradi Közlöny megírta, hogy a román misszió megérkezett Budapestre. Jonescu őrnagy, a misszió tagja tudósítónk előtt a következő érdekes kijelentést tette:

— A román diplomáciai misszió célja az, hogy lehetőleg minél barátságosabbá építse ki ugy politikailag, mint gazdaságilag azt a viszonyt, amely jelenleg Románia és Magyarország között fennáll. Mindkét államnak jól felfogott érdeke követeli, ama politikai és gazdasági relációk helyreállítását, amelyek a békében egymáshoz fűzték a két államot. Szabad vasúti forgalmat, akadálytalan cserekereskedést, szabad kereskedelmet akarunk mindenekelőtt létesíteni, mielőtt a részletesebb gazdasági program a két ország között létrejöjné. Románia és Magyarország egymásra vannak utalva. Mindketten egyformán el vannak vágva a nyugati és mindkettőjükkel egyformán fenyegeti az orosz vörös rém. Kéz a kézben kell haladnunk, mert csak így birkózhatunk meg sikeresen a politikai és gazdasági veszedelemekkel. Ez Romániának és Magyarországnak legemlékezőbb érdeke. A vörös epidémia ellen vállelve, minden erőnkkel összefogva kell küzdenünk. Nekünk kell megakadályoznunk Kelet-

Európa politikai és gazdasági egyensúlyának felborítását.

Trifu román főkonzul szintén nyilatkozott tudósítónk előtt és a következőket mondotta:

— Utazásunk Triesten és Bécsen át hosszadalmas volt. Budapestre Hauer főkonzul kísért minket. A legelső teendő most az lesz, hogy a konzulátussal egyesítendő követséget elhelyezzük. Legszivesebben egy kis palotát vásárolnánk. Tíz nap múlva visszatatomon Bucarestbe. A követség személyzetét már összeállították. A követséggel együtt jön Budapestre Lepedatu vezetésével a likvidáló-bizottság és egy kereskedelmi atassé. A Bécs—Budapest—Bucuresti közötti közvetlen összeköttetésre vonatkozó egyezményt már aláírták. Az egyezmény szerint a hetenként háromszor közlekedő gyorsvonat január 16-án indul meg. Utiránya egyelőre még nincs megállapítva. Mivel a Szegec—Timisoara (Temesvár)—Orsovai vonal a Simplonnal túl van terhelve, legvalószínűbb, hogy a vonat utja Aradon keresztül vezet. Ezt a vonatot magyar alattvalók is használhatják egyelőre csak a román határig, mert a Romániába szülő utlevelek vizumait csak a követség állíthatja ki.

A misszió ma bemutatkozott gróf Teleky Pál magyar miniszterelnöknek.

Óriási földrengés Japánban és Kinában.

(Elsülyedt városok és falvak.)

NEWYORK. Tokióból táviratozzák, hogy a Nippon szigeten levő tűzhányók óriási földrázások mellett működni kezdtek. A lávafolyók több helységet elöntöttek és az erupciók folytán igen sok helyen nagy tüzek keletkeztek. Eddig több, mint kétezer halottat találtak.

PEKING. Kinában a santungi tartományban óriási földrengés volt. A földrengés egész megyéket teljesen elpusztított. Sok napi járóföldön a városok és falvak romokban hevernek. A katasztrófának legrejmesebb következménye az volt, hogy több falu és város teljesen elsülyedt és eltűnt a föld, színéről. Eddigi jelentés szerint a rombadólt falvakban a földrengésnek nyolcezer emberáldozata van.

PÁRIS. A párisi geográfiai intézet a japáni, kínai és argentiniai földrengéssel kapcsolatban arra a feltevésre jutott, hogy a Csendes-Oceán mentén kataglizmuszerű vulkanikus átváltozások történtenek.

Osztrák követség

Bucurestiben.

Bucurestiben két nap óta osztrák követség működik, amelynek élén Graf József főkonzul áll. Graf József a háború előtt a bucurestii osztrák-magyar konzulátushoz volt beosztva. Ezentúl ő látja el vizummal az Ausztriába szülő utleveleket és vizumot csak azoknak ad, akiknek utlevele Ausztriába is szól és akik a vizumért személyesen jelentkeznek. A svájci konzulátus az osztrák követség működésének megkezdése óta tehát már nem

képviseli Bucurestiben az osztrák érdekeket s így az utlevelekre sem tesz többé osztrák vizumot. A svájci követség által eddig kiadott osztrák vizumok azonban azok lejártáig érvényben maradnak. Magyarországra vagy Magyarországon keresztül ezután is csak azok utazhatnak, akiknek a svájci konzul külön, a Magyarországra való utazáshoz ad vizumot, de azzal a megszigorítással, hogy a vizumért személyesen kell jelentkezni a konzulátusnál.

D'Anunzio megsebesült.

TRIEST. Fiume külvárosában elkeresedőség fokozódott a harcok. A legionáriusok minden házat védelmeznek és tetemes veszteségeket szenvednek. A parancsnoksági palotát két hajógránát érte. D'Anunzio állítólag megsebesült.

RÓMA. Caviglia tábornok, az olasz kormánycsapatok parancsnoka a zárai önkéntesekhez ultimátumot intézett, hogy adják meg magukat. D'Anunzio önkéntesei az ultimátumra letették a fegyvert és átadták a várost a kormánycsapatoknak.

Venizelos politikája.

LYON. A francia sajtó jelentése szerint György görög herceg a napokban Párisba utazik, hogy a kormányt biztosítsa arról, miszerint a jelenlegi görög kormány Venizelos politikáját kívánja folytatni és erre nézve hajlandó lesz komoly garanciákat is felajánlani.

LEGUJABB.

(Pécs kifirítése.) Budapest. Párisból antant misszió utazik Pécsre, hogy a város kifirítését előkészítse. A kifirítést most már sürgősen végre fogják hajtani, mert a Baranyából kétszáz ezer magyar kért oltalmat az antanttól.

(Huszonnégyórás időszámítás Magyarországon.) Budapest. A berni nemzetközi menetrendkonferencia határozata értelmében Magyarországon behozták a 24 órás időszámítást.

(Apponyi Párisba megy.) Budapest. Gróf Apponyi Albert a jövő hét közepén Párisba utazik, ahol résztvesz a népek ligájának tárgyalásán. Azután visszatér Magyarországra és vidéki körutra indul.

Németország már
nem veszélyes.

PÁRIS. Tardieu határozottan kijelentette, hogy Németország ma már nem veszélyes, mert ágyuinak 96 százalékát kiszolgáltatta. Leygues miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy ha Németország revánsháborúra készülődne, ő a békeszerződés szigorú keresztülvitelét fogja követelni.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat december 29-ről: Dollár 16.90, leu 22, марка 23.75. Bucaresti: Dollár 71, марка 1.6. Arad: Dollár 71, марка 1.09. Timisoara (Temesvár): Dollár 70.5, марка 1-10. Zürichi zárlat: Berlin 895, Newyork 659, Prága 746, Budapest 115, Zágráb 410. Bucuresti 800, Bécs 150, osztrák lebelvzeti korona 105.

Czernin a Németországhoz való csatlakozásért.

Czernin Ottokár gróf, a régi monarchia volt külügyminisztere az osztrák nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Ausztria számára az egyedüli mentés a Németországhoz való csatlakozásban látja. Erre a belátásra a szükségyszerűség vezette Czernint. Tisztában van vele, hogy Ausztria a mai helyzet mellett nem életképes. Tisztában van azzal is, hogy — bár Németországot mindenfelől szorongatják és megszállásokkal terhelik — Németországnak még is három elpusztíthatatlan kincse van: szene, munkaképessége és hitelképessége. A német gyárakat, a német vegyészetet, a német munkakedvet és versenyképességet nem győzte le az antant és ezek azok, amelyek a német birodalmat új erőre, új életre fogják támasztani. A német valutát nem lehetett értéktelenné tenni és ma is ötször többet ér a német márka az osztrák koronánál. Az antant maga is belátja, hogy Németországot lehetetlen elpusztítani. Czernin végre arra a következtetésre jut, hogy Ausztria csak úgy menekülhet a végpusztulástól, ha csatlakozik Németországhoz. A beszéd mindenütt nagy feltűnést keltett. Az osztrák politikusok fontolgatják Czernin érveit és az osztrák sajtó a beszédéről írva arra a következtetésre jut, hogy Ausztria számára ütött a döntés órája. Érdekes az, hogy Czernin állásfoglalása egyértelmű azzal, hogy állást foglal a Habsburgokkal szemben, mert hiszen a német köztársaságban nem lehet helye a Habsburgoknak.

Izgalmas hitközségi választás.

ORADEAMARE. (Nagyvárad.) Tegnapelőtt izgalmas napja volt az itteni orthodox zsidóságnak. Hitközségi választás volt, amely izgalmasságában felért bármelyik régi képviselőválasztással. A legéktelenebb agitáció folyt és maga a választási közgyűlés annyira izgalmasan folyt le, hogy több ízben a rendőrségnek kellett beavatkoznia. Egész nap kocsikon szállították a voksokat. Az elkéseredett választási küzdelem végül is a nemzeti alapon állók győzelmével végződött és a kisebbségben maradt ellenpárt vizszaélések miatt megpeticionálja a választást.

Allami tisztviselők kényszernyugdíjazása.

BERLIN. A porosz országgyűlés és törvényjavaslatot fogadott el, amely a 65 évnél idősebb állami tisztviselők kényszernyugdíjazását rendeli el. Főiskolai tanárok részére a korhatárt 65 évben állapították meg. Ha ez a törvény, amelyet eddig csak másodszor felolvasásban fogadtak el, életbelép, a berlini egyetem legismertebb tudósainak egész sora fog nyugdíjba vonulni. Közöttük Harnack Adolf egyháztörténész, Gierke Ottó a német jog tanára, Waldeyer Anatomus, Orth professzor, Vierhow utóda, Wilamowitz-Möllendorff filológus, Delbrück történész és Delitzsch orientalista.

LEMBERG. Az itteni lapokhoz érkezett jelentések szerint a Krimben új felkelés keletkezett a bolsevisták ellen. A felkelők felletti parancsnokságot a tatárok vették át. Sebastopol munkásai és tengerészei a felkelőkhez csatlakoztak. Az egyik bolse-

Németország az antant pénzügyi telügyelete alatt.

NAUEN. A német delegáció szerdán elutazott Brüsszélből, miután a konferencia ülésait január 10-éig elnapolták. A *Vorwärts* azt írja a *Times* azon cikkének kommentálásában, amely megerősíti, hogy a szövetségesek kétszáz hatvanöt milliárd arany márkát fognak követelni Brüsszélben Németországtól, hogy ez a hír nagy rémületet fog kelteni Németországban és intő jel arra, hogy a közvélemény ne nézzen flagy optimizmussal a brüsszeli tárgyalások elé. A *Times* utalásai arra val-

lana, hogy nemzetközi pénzügyi ellenőrzést akarnak Németország fölé kiterjeszteni, aminek következtében Németország negyven év alatt az antant gyarmatává változnék. De ezen az uton sem fognak a szövetségesek Németországtól többet kicsikarni tudni, mint a mennyit mint szabadon szerződő fél adna. Más újságok blöffnek minősítik a sok milliárdos követelést és azt írják, hogy ezáltal csak a német közvéleményt akarják befolyásolni.

Irodalom és művészet.

A színház heti műsora.

Péntek: Lumpaciuss vagabundus. (C. bérlet.)

Szombat d. u.: Csárdáskirálynő. Este: Lumpaciuss vagabundus. (A. bérlet.)

Vasárnap d. u.: Vereshaju. népszínmű. Este: Cigánygrófnő. (B. bérlet.)

A Pillangó főhadnagy című operett a tavalyi színházi szezon legnagyobb sikerű műsordarabja volt. A közönség bizonyára örömmel vette, hogy az igazgatóság ismét műsorra tűzte a kedves szövegű, népszerű muzsikájú darabot. A tegnapi repitízen szép számú közönség gyönyörködött és premierszerű lelkesedéssel ünnepelte a nagyszerű szereplőket: Horváth Micit, Thomay Mást, Jakabfiyt, Selmeczyt, Várnayt, Győzőt és az új szereplőket, a temperamentumosan táncoló Szegő Lilit és Olaszit, a huszárörnmester pompás alakítását. (Ky.)

Szilveszter estére Lumpaciuss és a három jómadár, ezt a kacagtató, pompás énekes bohózatot tűzte műsorra a színház direktója. Az elsősorban bohózatba beállított nagy hangversenyben a színtársulat legjobb erői működnek közre.

A Cigánygrófnő operett, amely a bemutató alkalmával olyan nagy sikert aratott, vasárnapi repitízen újabb meghódítja a közönséget. A nagyszerű magyar operett iránti érdeklődést az is növeli, hogy Laci primást ezúttal Jakabfiy Dezső játssza. A népszerű operettet vasárnap is a már megcsodált pazar kiállításban mutatják be.

Délutáni előadások. Szombaton délután mérsékelt helyárok mellett kerül színpadra a Csárdáskirálynő, az elmúlt szezonok diadalmas sikerű nagy operettje. Vasárnap délután közkívánatra a Vereshaju című népszínművet tűzte műsorra az igazgatóság.

A Rákosi ünnep. Nagy várakozás előzi meg a kiváló magyar író 50 éves írói jubileuma alkalmából hétfőre tervezett díszelőadást. Ebből az alkalmából az író Magdolna című darabját mutatja be a színtársulat.

Diákok színelőadása. Az Összetartás című középiskolai önképzőkör a tanári kar indítványára az Aradi diákok című egyesületbe olvadt bele. Az egyesület tagjai legközelebb az Iglói diákok című színjátékot adják elő.

Melinda testvér címen Váshelyi Pirooska írója sok hozzáértéssel és írói készséggel négyfelvonásos színművet írt, amely most jelent meg könyv alakban. Az ötletes színdarab, amely a négy-

felvonás dacára sem terjedelmes, jótékony célú előadás műsorán kiváltképpen helyet foglalhat. A könyv kiállítása az Aradi Nyomda Vállalat izlését dicséri. A munka 10 leiert Kerpel Izsó könyvkereskedőnél kapható.

A Szilveszteri előadás a színházban kivételesen fél nyolc órakor kezdődik.

Szilveszteri előadások a Modern Kabarében. Szilveszter-éjszakáján két előadást tart a kabaré. Este fél 9 órakor nagyszabású Szilveszteri pikáns műsor, éjféltkor pedig kedélyes link kabaré kezd a társulat, változatos, ötletes új műsorrall. Az összes tagok pompás szölkkel szerepelnek, ezenkívül pompás attrakciók kerülnek előadásra. Szombaton és vasárnap négy előadást tart a kabaré új műsorrall.

Milyen ma Páris?

Nordau Miksa, a kiváló író, a ki harminchat éven át tartózkodott Párisban és a háború alatt Spanyolországban élt, most ismét visszatért a francia fővárosba, a melynek megváltozott képéről igen érdekes cikket írt a bécsi *Neue Freie Presse*-ben, ahol már ezelőtt is sok érdekes cikke látott napvilágot. Nordau hat év múlva visszatérve Párisba, megállapítja, hogy új építkezés nem történt és sehol semmi jele annak, hogy a lakáshiányon új házak építésével akarnának enyhíteni. Az utcanevek annyira megváltoztak, hogy a régi párisi, aki visszatér hazájába, egykönnyen nem ismerheti ki magát. Az utcák javarészt át keresztelték olyan vidékek és városok neveire, amelyek sokat szenvedtek a háboruban vagy pedig csaták színhelyéről, szövetséges hadvezérektől nyerték új címüket.

Páris tulzsuffolt. Olyan az utca, mintha mindig ünnepelnének az emberek. A forgalom óriási módon megnövekedett. Az autók száma felülmúlja a kocsikét, mert minden új gazdag ember autót vásárolt magának. Ezek jobbára az amerikai hadsereg által eladott nem éppen csinos, de annál használhatóbb gépkocsik. A hatalmas forgalom miatt a rendőrök alig tudnak a gyalogjáró közönségnek utat biztosítani a járda egyik oldaláról a másikra. Mikor egy kis ír támad az autók hosszúságá-

ban, százan és százan rohamoak, át a szomszéd oldalra. Csoda, hogy nem történik minden öt percben baleset. A forgalmat még növeli az a rengeteg idegen, akik javarészt a győztes kis államokból sietnek Párisba élni. Ezek szinte már többségben vannak a benszüllött párisiak fölött. Az utcákon a világ valamennyi nyelvén beszélnek az emberek. Az üzletekben román, cseh, orosz, lengyel és mindenféle más nyelvű feliratok láthatók. A lapok gomba módjára szaporodnak. Az újságkioszkok tömve. Párisban öt orosz, egy görög és két olasz napilap jelenik meg angol és egyéb idegen újságokon kívül. A lapok ára 10 és 25 centimes között ingadozik és mindenki csak úgy habzsolja őket.

A drágaság nem csökkent. Egy kiló vaj 18 franc, marhalus kilója 17—18 franc, egy tojás 80—90 centimes. A rossz, nyulós, ragacsos barna kenyér kilója 30 centimes. A ruházati cikkek árai szédítőek. Egy pár női cipő 175 franc, a kalap ára 80—120 franc. Egy kevésbé elegáns férfiruha 900 francba kerül, prêmes városi bunda 4900 franc. Az arany és ezüst pénzek és az 5 francos ércpénz teljesen eltűntek a forgalomból, illetve láncosok foglalkoznak velök. Nordau még odafűzi a cikk végére, hogy a párisi ember arca nem olyan, mint ha nyelvel ez előtt.

Tizenhét éves bűnös

A rendőrség bünyűi között van a Rasztig-detektív. A fiatal bűnös irodájában egy 17 éves bűnös délután. Az intelligens arca és súlyos bűnök egész sorát követelte el. Negyvenegy bűnt követően a rendőrség Timisvára (Temesváron) fogta el. A fiatal bűnös bűnös akkoriban egy év börtönre ítélték, de büntetéséből csak három hónapot töltött el, mert a fogházból megszökött és Aradra jött. Itt is folytatta bűnös életmódját. Aradon mindössze csak hét betörést sikerült elkövetnie, mert a Rasztig-csoport Czaba és Ursu nevű detektívjai elfogták. A fiatal bűnös rengeteg mennyiségű fehérneműt lopott el különböző padlásokról, amelyeket feltört. A lopott holmikat eladta. Eddig négy orgazát követelt el a rendőrség. A bűnös fia három módu szülők gyermeke.

Mit kíván a Vatikán?

A Dácia a Vatikánnal kötendő concordaturnról cikkezett. A Vatikán állítólag a következő kikötésekkel áll elő. Görög katolikus metropolitát kér Bucharestben, Clujon (Kolozsvárt) Csernovicban és Szucsaván az episcopások felállítására az ortodoxok és katolikusok házasságából születendő gyermekeknek katolikus szertartás szerinti megkeresztelését. A kikötések egyháznak az ortodoxokkal egyenlő szervezését és a nemzetben való aránylagos képviselését. Követeli a Vatikán hogy a katolikus egyház az országban függetlenül szabadon folytathassa működését iskolai, egyházi intézményeknél és missziós munkáknál. Követeli, hogy Bucharestben katolikus teológiai fakultás létesíttessék és hogy az országban több szemináriumot állítsanak fel.

HIREK.

Családi dráma.

Ezredes és ügyvéd halálos afférja

BRAILA. Az itteni előkelő körökben nagy feltűnést keltett *Eliat* Alexandru közismert ügyvéd öngyilkossága, aki állítólag azért lett öngyilkos, mert felesége hűtlenségéről meggyőződést szerzett. A napokban a rendőrséghez a hozzátartozók részéről feljelentés érkezett, hogy az ügyvéd nem lett öngyilkos, hanem öt feleségének barátja *Barodu* ezredes ölte meg, amikor az ügyvéd öt felelősségre vonta családi boldogságának feloldása miatt. Az ügyészség a nyomozás során tényleg kiderítette, hogy amikor az ügyvéd tetten érte feleségét az ezredessel, e miatti felháborodásában nekivontott a csábitónak, aki egy revolverlövéllyel felterítette a megaszt férjet. Az egész várost most ez az ügy foglalkoztatja.

— *(Kinevezés.) Mihók* Jánost, akit a polgármester a városi kiadóhivatal vezetőjévé nevezett ki, a belügyi államtitkárság állásában megerősítette és a VIII-ik fizetési osztályba sorozta.

— *(Kerenszky alkotmányozó gyűlést hív össze.) Páris.* Kerenszky orosz alkotmányozó gyűlést akar összehívni Párisba. A gyűlésen résztvennének az orosz emigráció vezéralakjai, a дума és Kerenszky parlamentjének külföldön tartózkodó tagjai.

— *(Gyilkos és öngyilkos tábornok.) Budapest.* Az *Uj Barázdá* távirata szerint a szerb-bolgár határmegállapító-bizottság hétfői ülésén véres esemény történt. A szerb delegáció elnöke, egy generális szóváltás közben *Kisov* bolgár ezredest agyonlőtte s azután a fegyvert maga ellen fordítva öngyilkosságot követett el.

— *(Gyilkosság Brádon.)* A brádi csendőrség ma telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a falu legmódosabb gazdáját, *Mirgela* Stefant, a háza előtt halva találták. A gazdát valaki hátulról egy törrel leszurta, mert a mikor megtalálták, a tör még a hátában volt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását és megindította a vizsgálatot.

— *(Palotavásárlás miatt visszahívott követ. Bécs. Flíedert,* a csehszlovák köztársaság bécsi követét kormányja legközelebb visszahívja. A visszahívásnak szokatlan oka van. A követ a Cumberland-palotát vásárolta meg a követség céljaira, de a csehszlovák kormány a vásárlással nincs megelégedve és ezért visszahívja bécsi követét.

— *(Fogorvosok és fogtechnikusok.)* Az aradi fogorvosok és fogtechnikusok harcának talán az a hírdetmény lesz az epilógusa, a melyet a városi orvosi hivatal adott ki. A hírdetmény így szól: „A fogtechnikusok születési és képesítési adataikkal jelentkezzék a városi orvosi hivatalban”. Értésülésünk szerint azok a fogtechnikusok, akiknek a régi törvény szerint joguk volt iparuk lizésére, továbbra is üzhetik azt, ha engedélyüket adatokkal tudják bizonyítani.

— *(Budapesti követelések behajtása.) Budapest.* Az itteni nagy bankok és nagykereskedők az Erdélyben és más volt magyar területeken levő követeléseik behajtásával egy francia pénzügyi konzorciumot bizott meg.

Kommunisták letartóztatása Besszarábiában.

JASSY. Az elmúlt napokban a Siguranta-főnökség Besszarábiában mintegy harminc egyént letartóztatott, mert alapos nyomozások forogtak fenn arra nézve, hogy Chisineuban terrorista-összeesküvést készítenek elő. A népszínházban megejtett nyomozás során számos orosz nyelvű röpiratot találtak, amelyekből megállapították, hogy a letartóztatottak, akik valamennyien oroszok, élénk összeköttetést tartottak fenn a Dnyeszter tulsó oldalán lévő szovjet-csapatokkal.

— *Sikkasztó postatisztviselők.* Budapest. Az államrendőrség megtudta, hogy Kalocsa és Kósa postatisztviselők az utolsó két hét alatt Amerikából érkezett pénzesleveleket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó küldeményeket kinyitottak és azokból 300.000 dollárt, több hajójegyet és be nem váltott csekkeket vettek ki. A csekkeket a postatisztviselők lakásán megtalálták, de a többi értéket még nem sikerült felkutatni.

— *(Városi választás.) Brasov* (Brassó). A városi tanács rendeletet adott ki, amelyben a községi képviselőtestület közeli megválasztásának céljából a lajstromok kiegészítését rendeli el. Így tehát Brasovban (Brassóban) két évi szünetelés után újra feltámad a városi képviselőtestület.

— *Monopol-cikkok a szabad kereskedelemben.* A cluj (kolozsvári) Monopoli igazgatóság a napokban intézkedik arra nézve, hogy a cigarettapapír, cigarettahüvely, öngyújtó és a hozzávaló kovács ezentúl szabad kereskedelemben árverezze és mindenütt árusítható legyenek. Ezek a cikkek azonban továbbra is monopoliumpok maradnak és a hivatalos monopol pecsétnek vagy bélyegnek ezentúl is rajtuk kell maradnia azzal a módosítással, hogy ezentúl a cigarettapapírost és hüvelyt tartalmazó csomagokat nem kell azonnal felbontani és lebélyegezni, hanem a bélyeg csak akkor kell a dobozokra ragasztani, amikor az árusítás megkezdődik.

— *(Három millió korona egy pár fülbevalóért.)* Néhány évvel ezelőtt Newyorkban meghalt egy gazdag ember, aki Bécsből mint szegény fiatalember szakadt az újvilágba, ahol nagy vagyont szerzett. Felesége nemrég meghalt s nemsokára ő is követte a sírba. A végrendelet szerint ékszereit, a melyek még a háború folyamán egy bécsi bank safejébe kerültek, az osztrák rokonság örökölte. Az ékszereket most árverezték el és egy pár fülbevaló 3 millió koronáért kelt el.

— *Hírdetmény.* Arad város földmivelő lakossága részére a Mosonyi-féle birtokból még 363 hold szántó föld adatván át, ezen terület a már megállapított igényjogosultak között 2 holdas parcellákban ki fognak osztani. A kiosztás 1921. évi január hó 3-án és 4-én reggel 8 órakor fog megtörténni a városháza kis tanácstermében, melyre igényjogosultak megjelenhetnek. A föld felévi használatára és költség előre kifizetendő. Arad, 1920. december hó 29-én. Lucaci Lajos s. k., a helyi bizottság elnöke.

— *Lloyd George fizetése.* Az angol miniszterek évi 5000 font sterling fizetést kapnak. Maga a miniszterelnök sem kapott eddig többet. Most azonban — mint Londonból jelentik — az alsóház bizottsága azt az előterjesztést készült tenni a parlamentnek, hogy a miniszterelnök javadalmát 16000 font sterlingben állapítsák meg.

JASSY. A Siguranta egy román diáknál házkutatást tartott, amely alkalommal a *Socializmul* című lap cenzurázott példányai-ban forradalmi röpiratokat találtak a besszarábi tanuló ifjuság címére. A Siguranta a jassyi egyetem házkutatást tartott. *Cozescu* és *Bratul* egyetemi tanárok tiltakoztak az eljárás ellen, amely szerintük az egyetem autonómiáját sérti. Az államügyészség erre vonatkozólag a kormánytól kért további utasításokat.

— *Leleplezés a halálos ágyon.* Galac. A Tasana ellen folyó buzeni bünpörben szenzációs fordulat állott be. A szombali tárgyaláson kihallgatta a bíróság Petrovici Demeter telkészt, aki elmondta, hogy a per koronatanuja, Blana Miklós földműves halálos ágyán megmondta neki, hogy Tasanu ellen hamis tanuvalomást tett. Blana szerint őt, aki csak tanu volt, hosszú ideig elzárva tartották, úgy, hogy beteg lett és így szerzett betegsége okozta halálát.

— *A képző- és iparművészeti szalon' szenzációs állandó kiállítása* díjtalan megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig és délután 3-tól 7 óráig a Kulturpalota kistermében.

— *Az előkelő közönség páratlan érdeklődése mutatkozik Szűveszterkor a Fehér Keresztben tartandó zártkörű estély iránt, mely az idoi szezon legsikerültebb mulatsága lesz. Jegyek mellé Forray táncakadémia, Fehér-Kereszt I. em. d. u. 3-6-ig kaphatók.*

— *Engel gyors- és gépjáró iskolája.* Január elején új tanfolyamok. Díjtalan állásközvetítés. Boulevardul Dragalina (Apponyi-körül) 8., II. em.

— *Az Aradi Torna Egyesület 1921. évi január hó 6-án, azaz csütörtökön este fél 8 órakor a „Pannónia” különtermében évszázó társasvacsorát rendez, melyre az Aradi Torna Egyesület tagjait ezután hívja meg az Elnökség. A társasvacsorára szóló s előre megváltandó jegyek Bauer Gyula és Bodnár József urak üzletében kaphatók.*

— *Éhínség Kinában.* A londoni kínai követség hírt tett közzé, hogy Kinában rettenetes éhínség dúl. Öt tartomány lakosságából 16 millió embernek nincs ennivalója. A követ gyors segítséget kér az európai államoktól is.

— *Hatmillió sikkasztás.* Schleif Richard, a losonci Slovenska Banka főnöke — mint Kassáról jelentik — hat millió koronát sikkasztott és fával üzött manipulációival negyven ipari vállalatot és kereskedőt megkárosított. Schleifot letartóztalták.

— *Rozvány Jenő moszkvai népbiztos.* Ismeretes, hogy a romániai szocialista párt képviselői oroszországi tanulmányútra mentek. Most az a feltűnő hír érkezik rólok, hogy utnak indultak hazafelé, csupán dr. Rozvány Jenő nem tart velük, mert végleg Moszkvában marad. A megerősítést nem nyert hír szerint dr. Rozvány az egyik szovjet népbiztoság alkalmazottja lett.

Németország

pusztló ifjusága.

MÜNCHEN. A német orvosok legutóbb gyűlést tartottak, amelyen tiltakozásukat fejezték ki a kiéheztetési politika ellen, amely a német nép halandóságát nagyban előmozdította. A referensek közléseiből kiderült, hogy az 1—5 év közötti gyermekek halandósága 5 százalékkal nagyobb, mint

a legutolsó békeévben volt, az 5—15 éveseké 5.5 százalékkal és a 15—30 éves személyeké 46 százalékkal emelkedett. Még borzalmasabb az a tény, hogy a német nagy városok három és fél millió gyermekéből 25 százaléknál nagyobb szám rosszul van táplálkozva és hogy kétszáz ezer gyermek tuberkulotikus. Hivatalosan kijelentették, hogy az ezt okozó felelős elemek eljárása embertelen és hogy maguk az amerikai és angol orvosok is ezt a cselekedetet szándékos gyermek-tömeggyilkosságnak jelölték meg. A müncheni közéletmezési hivatal vezetője, dr. Fischer kijelentette, hogy a városokban füzénőtezerrel többen haltak meg tuberkulózisban. *Zumbusch* dr. egyetemi tanár a nemzeti betegségek borzalmas mértékben történt elterjedéséről tett jelentést.

Az örlési díjak.

Közülrre teszem, hogy a Közéletmezési államtitkárság 20195. számú ministeri rendelet következtében az örlési díjak csak készpénzben fizetendők, melyek a következőkben állapítatnak meg: a) nagyrendszerű malmoknál 100 kgr. után 18 lei 50 bani. b) azon malmok, amelyek csak korpát vonnak ki, 100 kgr. után 14 lei. c) azon malmok, amelyek nem vonják ki a korpát, 100 kgr. után 12 lei. d) mindhárom fokozatu malmoknál kukoricakása és dara örlésért 100 kgr. után 10 lei. Véglegesen megszűnik a természetbeni vámszedési örlés.

Azon malmosok, akik ellenkeznek ezen rendelkezéseket respektálni és megtagadják az örlést, a fenti megállapított díjak ellenében, spekulánsoknak tekintendők és az 1919. évi július 10-én kelt 2969. számú királyi decretum értelmében büntetendők és ha mégis kitartanak örlési megtagadásuk mellett, a kivételes törvény 32. cikk és a mezőgazdasági termények requirálási és szétosztási törvény 4. cikk értelmében a malmok személyzetükkel együtt elrequirálandók a polgári és katonai közszükséglet javára. Jelen rendelet f. év december hó 15-én lép életbe. Arad, 1920. december 24. Dr. Robu János, polgármester.

A gondos apa.

Tegnap a déli órákban egy aradi étteremben megjelent egy gazda külsejű ember két elhanyagolt ruházatu fiuval. Ebédet rendelt és oly szeretettel etette a gyermekeket, hogy a körülötte ülő vendégek azt gondolhatták, milyen derék ember lehet ez, aki oly gyöngédséggel traktálja árván maradt fiait. A mikor már alaposan jóllaktak, az apa felvette kabátját, minden gyermeknek egy-egy almát adott és így szolt hozzájuk:

— Gyerekek viseljétek jól magalokat, én azonnal jövök, addig üljétek nyugodtan.

A kis fiuk megették csendesesen az almát és vártak. Közben elmúlt az ebéd-ido, az abroszokat is kezdtek leszedni, de az apa még mindig nem jött vissza. A főpincér már nyugtalankodni kezdett és végre is megkérdezte a fiukat, hogy hová ment az apjuk. A gyermekek lágrameresztett szemmel csodálkoztak és kijelentették, hogy vendéglátójuk nem volt az apjuk. Az utcán megkérdezte tőlük, hogy éhesek-e s amikor igennel válaszoltak, elhozta őket a vendéglőbe. A főpincér most már tudta, hogy kivel volt dolga és bizonyára értesíteni fogja kollegáit, hogy ne üljének fel a jószívű alapának.

Aranyat, ezüstöt bármilyen mennyiségben a legmagasabb áron vesz a **BRANDESZ-féle** központi Aranybevéltő ékszerész. :: ékszergyár részére a ::

ARA
Bulevar
Ferdin
zsef th

Apró hirdetések

Levelezés.
FIUK! Melyikötök viditana fel két bána-tos leánykát? Leveleket „Ábrándozók” jelligére a kiadóba kérünk 5261

Alkalmazás.
KÖZÉPISKOLÁKKAL bíró intelligens fiu bármilyen iparágat tanulna ellátás ellenében helyben vagy vidéken. Cim: Schneider, Mocsár-utca 4-6. 9977

Vétel és eladás.
HAT EVES, flugyermeknek való crém schieviott ruha, sötétkék félkabát, ezüst cigarettatárca eladó. Strada Consistoriului (Batthyányi-utca) 23. szám, I. em. jobbra. 900

HINTÓ, kevéssé használt, eladó. Nagy Daniél, Pankota. 5263

TIZENNYOLC LOEREJÜ, Magyar Államvasuti gyártmányu, kevéssé használt benzín motor eladó. Cim a kiadó-hivatalban. 5264

KERESZTHUROS, rövid, Pokorny-féle zongora eladó Strada Russu Sirianu (Aulich Lajos-utca) 20. földszint-balra. 5262

TINTAGYAR egészen, esetleg berendezése jutányosan azonnal eladó. Strada George Lázár (Simonyi-utca) 6. 5268

SAJÁT TERMESÜ kütünö hegyibor, literenként is kapható, Berzseny, Vargassy József-utca 14. szám. 5272

LEOSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB karácsonyi ajándékok a Salon Artistiqueben Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. 10351

KÖNYVTÁRAKAT, hangjegyeket, festményeket és bélyeggyűjteményeket vesz Kerpel könyvkereskedés. 924

BUTOR, Ebédő és Malószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butorraktár, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 4836

KÖLNIVIZ készítéshez eszencia, „Schimi”, bármily mennyiségben kapható Vojtek Kálmán gyógyszertárában. 5249

Ingatlan.
MAGANHÁZAK, bérházak, elfoglaltak lakással eladók. Bővebbet Wallingernél Lázár-utca. 9977

HAZTELEK, cirka 400 négyszögöl, valamint használt épületfa eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9977

EGY hold föld Gilinbe eladó. Érkezzeni Arad-Gáj, Kovács-utca 30. 5265

MODERN magánház elfoglalt lakással mérsékelt azonnal eladó. Strada George Lázár (Simonyi-utca) 6. 5269

Oktatás.
PERFECT német, francia oktatást és társalgási órákat adok. Bővebbet Határ-utca 4a) 500

Ellátás.
IZLETES HAZIKOSZTOT kapni jutányos áráért Akác-utca 2., ajtó 7. 9977

Különféle.
JÓMENETELU négy járatu malomhoz társat keresek. Mikulica Péter, Ménes-5266

Aprított tűzifa, vasalo faszén magas hőfoku, jó és olcsó
Köszén
érkezett: **KNEFFEL** szénüzlet.
Bal. Reg. Ferdinand (Boros E.-tér) 2. 5190

Az aradi vonat kisiklás.

Az Aradi Közlöny megírta, hogy a Timisoaráról (Temesvárról) tegnap délután 3 óra 56 perckor Aradra érkező személyvonat közvetlenül az állomás előtt kisiklott. Hogy a kisiklást mi idézte elő, azt a vizsgálat még nem derítette ki. A szentélyvonat a legnagyobb pontossággal érkezett, a váltó teljesen rendben volt, aniról a váltóór a rendes időben le is adta jelentését. Érdekes azonban, hogy a mozdony, a mikor már áthaladt a váltón, leugrott a sínjáráról és féloldalra dőlt, de a váltó nem sérült meg. Ebből az a feltevés, hogy a mozdonyt a befékezés után a személykocsi önsulya dobta ki a sinekről, mert a vonatvezető már a motoros vasút kereszteződésétől lassan hozta a vonatot. A mozdonyt a timisoarai (temesvári) mozdonyvezető hozta, aki mellett egy fűtőn kívül egy mozdonyfelügyelő is volt. A mozdonyvezető mindvégig megőrizte lélekjelenlétét, a gépet teljesen leállította, ezzel elejét vette a kazánrobbanásnak és csak azután ugrott le a mozdonyról. Lehetséges, hogy a mozdony kerekeiben volt valami hiba és e miatt szaladt le a mozdony a sinekről.

Mozl.

A mozgóképszínházak műsora.
December 31-én az Apollóban: **Dorian Gray** arcképe. Dráma. Az Urániában: **A roulette áldozata**. Társadalmi dráma.

Dorian Gray arcképe — az Apollóban. Szilveszter estjén és az utév két első napján jelentős irodalmi esemény színhelye lesz az Apolló színház. Wilde Oszkár, az angolok tragikus sorsu, különködő költőjének egyik leghatalmasabb remekművét: Dorian Gray arcképét mutatja be filmen az Apolló. Naivitás volna Wilde Oszkár írói kvalitásait elhanyagolni, vagy Dorian Gray arcképének irodalmi jelentőségét méltatni. Wilde Oszkár, ha a halála után is, a világ egyik legnagyobb írójának ismerik s még az angolok sem tagadják meg tőle az elismerés pálmáját, akik a leg-haládatlanabbak voltak hozzá a börtönbe vélték. Dorian Gray arcképe az élet legfényesebben zengő himnusza, melyben a tragikus sorsu író a maga életfilozófiáját szólaltatja meg. A pompás irodalmi regényből szinte káprázatosan szép, művészi filmet alkotott a magyar Star filmgyár. A főszerepeket Göth Annie, Loth Illa és Dán Róbert játsszák. Az előadások rendes időben kezdődnek.

Szilveszter az Urániában. Szilveszterkor elsőrangú látványos filmet mutat be az Uránia színház. A roulette

Gyógyszerkülönlegességek :

Balla, Chinoin, Keleti és Murányi, Marberger, Örkény, Richter, Rózsavölgyi készítményei. Neosalvarsan I-VI. Eau de Cologne 4711. Kielhauser, Lechner, Lamotte, Oja, Sarg, Yes pipere-cikkek **megérkeztek.**

Vojtek Kálmán
gyógyszertára. A R A D O N.

áldozata címe ennek az idegizgalmas drámának, melyben a nagyuri körök léhasága tükröződik vissza. Megtaláljuk azonban a dráma történéseiben az önfeláldozás magasztos megnyilatkozását is, mely csodálatos egy aszony listza tel kéből varázik felénk. Mady Christians ragyo lakításában kapjuk ennek az önfeláldozó asszonynak alakját, melyet a kiváló művészno egyéniségének bájjával és rokonszenvével ruház fel. Szilveszterkor az Urániában az előadások a rendes időben kezdődnek.

A szerkesztésért ideiglenesen
KÁROLY JÓZSEF
felel.

NYILTTÉR.
Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelőseget.

Bogdán Tibor vendéglős, mint mélyen sujtott férj a maga, úgy az alólírottak, valamint számos rokon, ismerős és jóbarátok nevében is mélyen megtört szívvel szomoruan jelentik a felejthetetlen jó hitves, illetőleg testvér, sógor, unokatestvér, rokon és jóbarátok

Bogdán Tiborné
szül. Lumey Anna

1. évi december hó 30-án, hajnali 5 órakor, munkás életének 34-ik s legboldogabb házasságának 4-ik évében rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyorsos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai folyó hó 31-én, d. u. 3 órakor fogtak a strada Mihai Eminescu (Deák Ferenc-utca) 20. sz. házából a romániai anasztazyház szertárai szerint a helybéli felekezésben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért 1921. évi január hó 5-én, d. e. 10 órakor fog a helybéli főtiszt. Minorita-atyák szent egyházában az egek Urának bemutatni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1920. december hó 30-án.

Lumey János és neje, Lumey Antal és neje, testvérei. Id. Fángly János és neje, nagybácsi és nagynéni. Ifj. Fángly János és neje, unokatestvér és az összes rokonság. 10100

Varga Imre utódai, „Szent Margit” első temetkezési intézete. Arad, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 13.

Tűzifa!

Waggon tételekben önként és aprítva házhoz szállítva a legolcsóbb árban szállít ugyanott kész hordók, szőlőkarók, dongafa és faszén is kapható: 5161

M. Wieser
fatermelő és fakereskedő. Megrendelés eszközölhető az Ovarteri faterlepen, az ujaradi hidhoz vezető uton.

Elsőrendű **szővőcérna** és **szővőgyapot** (aradi textil gyár gyártmányát), valamint **rövid-, köt- és szövött-árkban** dusan felszerelt raktárát ajánlja 4938

Hirschteld és Társa
Str. Matei Nicolae Arad, Petőfi-utca 1. sz. (Bing-ház).

Ma, szilveszter

dísznótoros va...
lesz a „Rózsa bol...
vendégloben Fabian I...
utca 7. Kütünö méne...
rok Szives párfogást...

Hangai Sándor

C. F. R. Direcunea Regio...
No. 23436-920. III.

VERSENYTÁRGYALÁS HIRDETMÉNY.

A C. F. R. államvasutak...
vezetősége az 1921. évre szük...
zónés és váltó tölglytalp...
ra ezennel nyilvános versenyt...
hirdet. A megközelítő szükse...
darab 270 chn. hosszú, 67.500 darab...
chn. hosszú, 34.300 darab 22...
szn, 1000 darab 170 chn. hos...
53.900 darab 150 chn. hosszú...
végül 530 m² méretjegyzék...
tölglyváltótalpfa.

A részletes versenytárgy...
vás és az ajánlattételle...
ajánlati ürlapok az államvasu...
mennyi igazgatóságánál meg...
s azokat kívánatra az aradi...
egy példányban megküldi.

A szállításra vonatkozó...
szám alatt új, általános és 3...
különleges feltételek valamennyi...
főségánál szintén megtekinth...
Az ajánlatokat legkésőbb...
nuár hó 17-ik napjának dé...
Aradon Piata Steian Cel Mare...
császár-tér) 1. szám. I. eme...
alatt kell benyújtani és a...
legkésőbb a megelőző nap...
január 16-án déli 12 óráig az...
gatóság gyűjtőpénztáránál le...
Arad, 1920. évi november...

Directiunea Regionala...
din Arad.
5247

Atkötözés

ny helyben mint...
dékre zárt és nyit...
kocsikkal, felelőség mel...
lett olesón vége...

Eliás Lipó

szállító
Arad, Str. Eminescu (Deák...
Primaria orasului cu drept de...
Arad.
10516-1920. pm.

HIRDETMÉNY.

Az 1921-1922. évi telekél...
vető bizottság 1921. évi január...
kedden délután fél 4 órakor...
tárgyalásai és folytatja min...
nap délután fél 4-től fél 6...
vetési javaslatok előterjesztés...
határozat kihirdetésénél az...
vagy igazolt megbízottja tele...
A határozat kihirdetése...
lése napjától számított 15...
közigazgatási bizottsághoz...
nek, ennek határozata ellen...
a Cluj államútkarság „Cu...
serlie”-hez panasznak van...
Arad, 1920. december 29.

HIRDETMÉNY.

Közhitre teszem, hogy az...
évi telekértelkado kivétel...
Acsev. palota első emelete...
helyiségében 1921. évi január...
kedden délután fél 4 órakor...
Libás, Zimánd, Billo, Brún...
Gelinés Nyomásköz-dűlökel...
gyalni, miről az érdekelt...
silem, hogy a tárgyaláson meg...
észrevételeit megteheti és a...
minek kihirdetésétől számított...
alatt az adóhivatali írtalob...
tandó és a közigazgatási...
címzett felelbezésnek van...
hallgathatja.